ID-DIPARTIMENT GĦALL-KURRIKULU,
TAGĦLIM TUL IL-ĦAJJA U IMPJEGABILITÀ
It-Taqsima tal-Assessjar Edukattiv

L-Eżamijiet Annwali għall-Iskejjel Medji 2024

IT-TMIEN SENA L-ISTUDJI SOĊJALI L-ISKEMA TAL-MARKI

Taqsima A

1. valuri	2. tar-reklami	3. lokali	4. bidla	5. demokratiku
6. il-popolazzjoni	7. l-pluraliżmu	8. soċjali	9. konsumatur	10. ugwaljanza

marka x 10 = 10 marki

Taqsima B

1. b	2. a	3. a	4. b	5. c
6. b	7. a	8. c	9. c	10. b

marka x 10 = 10 marki

Taqsima C

1. veru	2. falz	3. veru	4. falz	5. falz
6. veru	7. falz	8. falz	9. veru	10. falz

marka x 10 = 10 marki

Taqsima D

Sitwazzjoni	Marki	**Tweġibiet** *Dawn it-tweġibiet huma biss indikattivi. Kull tweġiba oħra relevanti u valida għandha tiġi aċċettata.*
1.	2,2	• Supply and demand – jekk id-domanda hi għolja u l-provvista hi baxxa, il-prezz ser jgħola; • Ħaxix u frott impurtat ikun aktar għoli minħabba t-trasport.
2.	2,2	• Jiġi żgurat ħlas ġust lill-ħaddiema; • Jiġu mħarsa d-drittijiet tal-ħaddiema.
3.	2,2	• Problemi fiżiċi – effett fuq l-għajnejn, fuq id-dahar, posture; • Obeżità u nuqqas ta' moviment.
4.	2,2	• Tintroduċi ruħha u l-ideat tagħha waqt assembly; • Tagħmel poster dwarha u twaħħlu f'kull klassi.

5.	2,2	• Javviċina lill-guidance teacher jew xi għalliema li tgħallem dak is-suġġett partikolari; • Jattendi talk li ssir l-iskola jew jattendi l-options fair għal aktar informazzjoni.
TOTAL	**20**	

Taqsima E

Mistoqsija	Marki	Tweġibiet *Dawn it-tweġibiet huma biss indikattivi. Kull tweġiba oħra relevanti u valida għandha tiġi aċċettata.*
1.	1	Ħarġa mal-familja; Il-familja estiża; Il-bużnanna u n-neputijiet
2.	1,1,1,1	*Erbgħa minn:* • Tagħlim ta' regoli • Tagħlim ta' normi ta' mġiba • Tgħin biex ikollna post fejn ngħixu • Naqsmu esperjenzi flimkien • Nagħtu sapport lil xulxin • Riproduzzjoni • Soċjalizzazzjoni tal-ulied
3.	2,2	Familja nukleari hi familja magħmula minn żewġ ġenerazzjonijiet – ġenituri u tfal jgħixu flimkien. Familja estiża hi familja magħmula minn tliet ġenerazzjonijiet jew aktar li kollha jgħixu taħt l-istess saqaf. Din tista' tkun magħmula minn ġenituri, tfal, nanniet, zijiet u kuġini.
4.	2,2,2	*Tlieta minn:* • Familja ta' qabel kien ikollhom aktar tfal mentri llum il-ġurnata kull familja jkollha (jekk ikollha) wild wieħed jew tnejn. • Inqas nisa kienu jaħdmu mil-lum. • Il-familji kienu jsiefru inqas. • Inqas ħruġ u divertiment mil-lum. • Illum issib aktar familji b'ġenitur wieħed. • Illum issib familji b'koppji tal-istess sess.
5.	3	Familja simetrika hi familja fejn il-ġenituri flimkien jaqsmu t-tmexxija u d-deċiżjonijiet fid-dar. Iż-żewġ ġenituri jagħmlu x-xogħol tad-dar, jieħdu ħsieb it-trobbija tat-tfal kif ukoll it-tnejn li huma jaħdmu barra mid-dar.
6.	1,1,1	*Tlieta minn:* • Picnics flimkien bħala familja • Safar (family holiday) • Mixja, passiġġata flimkien • Jieklu flimkien • Ħarġa bir-roti • Movie night
7.	1,1,1,1	Drittijiet: dritt għall-imħabba; dritt għall-ikel, edukazzjoni u saħħa; dritt li jgħixu ma' familja, dritt għall-protezzjoni Dmirijiet: li jgħinu fix-xogħol tad-dar; li jirrispettaw lill-ġenituri *L-istudenti għandhom isemmu żewġ drittijiet u żewġ dmirijiet.*
TOTAL	**25**	

Taqsima F

Fil-paragrafu, l-istudenti għandhom juru li jafu s-suġġett, jagħtu definizzjonijiet ċari u joħorġu b'ideat rilevanti. Il-25 marka jitqassmu kif ġej:

19-25 – Tajjeb ħafna
12-18 – Tajjeb
8-11 – Mhux ħażin
0-7 – Mhux tajjeb

Mistoqsija	Marka	Tweġibiet *Dawn it-tweġibiet huma biss indikattivi. Kull tweġiba oħra relevanti u valida għandha tiġi aċċettata.*
1.	25	Il-bidla fil-popolazzjoni sseħħ permezz ta' 3 fatturi : li huma r-rata tat-twelid (birth rate), ir-rata tal-imwiet (death rate) u l-migrazzjoni. • Ir-rata tat-twelid tirreferi għal kemm jitwieldu trabi kull 1000 persuna fil-popolazzjoni fuq medda partikolari ta' żmien. Din l-istatistika toħroġ minn ċensimenti li jsiru kif ukoll mid-data li tinġabar kull sena meta jiġu reġistrati t-twelidijiet. • Ir-rata tal-imwiet tirreferi għal kemm imutu persuni kull 1000 persuna fil-popolazzjoni fuq medda partikolari ta' żmien. Jista' jkun hemm diversi fatturi għal dawn l-imwiet – età, mard, gwerer, terremoti u epidemiji. • Migrazzjoni sseħħ meta jkun hemm ċaqliq ta' persuni minn pajjiż għall-ieħor. Permezz tal-immigrazzjoni, il-popolazzjoni tiżdied filwaqt li bl-emigrazzjoni, il-popolazzjoni tonqos.
2.	25	Ix-xogħol huwa attività li jagħmel il-bniedem biex jaqla' l-għajxien tiegħu . Matul iż-żminijiet in-natura tax-xogħol inbidlet. Fil-fażi pre-industrijali nsibu li l-ekonomija kienet aktar ibbażata fuq sajd u agrikoltura kif ukoll xogħlijiet oħra marbuta mas-settur primarju. Ħafna mix-xogħol kien manwali u l-ftit għodda u makkinarju li kienu jintużaw kienu wkoll magħmula bl-idejn. Aktar ma beda jgħaddi ż-żmien aktar bdiet tavvanza t-teknoloġija u bdew jinħolqu għodod li jipproduċu prodotti differenti f'anqas ħin u ta' kwalità aħjar. Hawnhekk bdiet l-industrijalizzazzjoni fejn ix-xogħol aktar beda jkun ibbażat fuq il-manifattura. Fiż-żmien post-industrijali nsibu li x-xogħol kompla jiddiversifika ruħu permezz ta' speċjalizzazzjoni ta' servizzi kif ukoll użu ta' teknoloġija u riċerka xjentifika.
3.	25	*L-istudenti jagħżlu tnejn minn dawn li ġejjin:* • **Dittatorjat**: il-poter kollu jkun ikkonċentrat f'idejn partit politiku jew persuna waħda, li jista' jkun li tkun ħatfet lill-pajjiż bil-forza. Dan it-tip ta' gvern ikun immexxi minn dittatur, li jimponi poter bla limitu u ċ-ċittadin irid dejjem jobdi. • **Monarkija**: huwa stat immexxi minn persuna tal-familja rjali bħal re jew reġina. Il-mexxej jakkwista l-poter għax ikun iben/bint ir-re jew reġina li jkunu qegħdin imexxu. Malli jmut re, it-tifel il-kbir awtomatikament jilħaq re hu. Illum il-ġurnata anki l-bniet qed jiġu rikonoxxuti li jieħdu t-tron u t-tmexxija f'idejhom ukoll.

		• **Demokrazija** hija t-tmexxija mill-poplu – dan għaliex hi sistema ta' tmexxija li tagħti vuċi lin-nies. Permezz ta' elezzjoni iċ-ċittadin jivvota lill-kandidati li jiġu magħżula bħala rappreżentanti tal-poplu. F'demokrazija nsibu elezzjonijiet ħielsa; pluraliżmu; tmexxija mill-maġġoranza permezz tar-rappreżentanti taċ-ċittadin; rispett għad-drittijiet fundamentali; ugwaljanza; tolleranza; protezzjoni u sigurtà. Fil-każ ta' demokrazija, il-mexxej jista' jinbidel wara perjodu ta' snin skont kif jivvutaw in-nies.
TOTAL	**25**	

Total: 100 marka